

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructae

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

157. An, si cum promotus esset dispensatus, ut intra tempus à jure statutum non teneretur consecrari, sed ad annum v. g. differre consecrationem posset, durante illo tempore dispensationis vacent ejus ...

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

bita ab illo puncto vacare, & virtute hujus decreti vacabunt, providerique poterunt, & provisi de illis accipere possessionem, antequam confirmatus possessionem sui Episcopatus accipiat; atque ita de stylo curiæ tantum est, & praxi communi receptum, quod beneficia in confirmatione censeantur vacare, sive quod eodem consistorio Episcopus à Papa confirmetur, omniaque ejus beneficia, & pensiones vacare pronuncietur. Non verò est de stylo curiæ, quod beneficia censeantur præcisè vacare per promotionem seu confirmationem, Garc. cit. n. 9, ex c. eam te. de rescrip. n. 20 Nav. in c. accepta, de restitut. spoliar. opposit. 10. n. 34. Germon. Simonet. &c. licet autem in illo casu talis decreti verè & effectualiter vacent illa beneficia, & de iis provisi capere possit possessionem antequam adeptam à promotore possessionem Episcopatus (ut Castrop. loc. cit. & Garc. num. 10. sentit contra Abb. & qui eum sequuntur, Mandos. ad reg. 26. q. 4. nu. 5. Bursat. loc. cit. nu. 4. Hojed. loc. cit. n. 15. & alii apud Garc. n. 8. censentes, quod licet promoti beneficia statim conferantur, tamen illa collatio non habeat effectum, & beneficia illa verè & effectualiter vacare non censeantur, nisi adepti à promotore possessionem Episcopatus; cum quis providere non debeat primum beneficium, quamdiu secundum plenè non est assecutus, juxta c. si quis jam translatus. 21. q. 2. & gl. ibi.) quia ita velle videtur Papa in decernendo; si tamen promotus non possit capere possessionem Episcopatus, possit redire ad sua beneficia etiam sine nova collatione; quia illud decretum Papæ intelligitur sub tacita conditione; nisi fortè provisi non possent consequi Episcopatum, Argumento cap. si beneficia, de præb. in 6. Garc. cit. n. 10. Castrop. cit. nu. 1. ubi etiam, quod ob causam ista beneficia non plenè & perfectè vacent, nec firmiter provideri possint, sed sub conditione, si promotio confirmari effectum habeat.

4. Respondeo quartò: Sicut illa beneficia ex dicto stylo curiæ (supposito nempe dicto decreto) vacant ante adeptam à promotore possessionem, ita etiam ante eisdem consecrationem, ita videntur sentire iidem AA. Garc. Castrop. &c. & expressè Paris. l. 3. q. 1. n. 77. de cetero, præcise deinde à stylo illo, si Episcopus statim à confirmatione consecratus ante consecrationem possessionem, vel statim, ac consecratus est, possessionem accepit, vacant eo ipso ipsius beneficia, adeoque etiam ante illos 3. menses elapsos, qui à jure conceduntur ad suscipiendam consecrationem, ita ut statim conferri possint. Si verò possessionem non accepit, nec ante consecrationem, nec statim post eam, non vacant, sed expectandus est lapsus istorum 3. mensium, vel saltem donec consecratus possessionem consequatur, ut ea beneficia conferri possint. Azor. p. 2. l. 7. c. 16. q. 12. ex Panormit. & Jo. And. contra Imol. &c. qui indifferenter seu indistinctè tradunt, ea vacare statim à consecratione, etiam ante elapsos dictos 3. menses. Idem cum Azor tradit Garc. loc. cit. num. 12. dum ait: quod attinet ad vacationem beneficiorum spectabitur solum ad possessionem, num Episcopus eam sit adeptus, vel per eum steterit, quod minus eam accepit: Confirmatque id ipsum ex decisione Rotæ in Toletan. Scholasteria. 22. Junii. 1592. quam fuse ibidem recitat: in qua dicitur, ad vacationem beneficiorum promoti duo requiri, ademptionem scilicet possessionis & consecrationis,

vel hujus (hoc est consecrationis) loco lapsus trimestris ad consecrandum, adeoque ultra consecrationem & possessionem, ut tenuit Holtiensis, non esse expectandum lapsum istius trimestris. Unde jam illud deduci videtur, post acceptam possessionem expectandam esse vel ipsam consecrationem, vel trimestre datum ad consecrandum; adeoque posse vacare illa beneficia ante consecrationem, dum nimirum ea differtur ultra dictum trimestre, è contra autem post susceptam consecrationem expectandam esse possessionem, utpote sine qua non vacant beneficia illa. quod ipsum tenet Rota in dicta decis. dum ait: non esse curandum, quod plures teneant, non esse expectandam apprehensionem possessionis post consecrationem, vel lapsum temporis ad consecrandum; eò quod illorum Auctorum dictum tunc solum procedat, ubi in promotione vel translatione Papa decrevit, beneficia vacare à confirmatione, etsi tale expressum decretum non adit; standum dispositione juris communis. Videtur tamen eadem Rotæ decisio & Garc. cit. n. 12. & auctores passim indicare, quod si per ipsum promotum steterit, quod minus possessionem consequatur, sive si is absque iusto impedimento negligat sumere possessionem, non impediri, quod minus vacent beneficia ante adeptam ipsam possessionem, licet terminum illius capienda non præstigant. vide dicta in responsione secunda.

Quæstio 156. Quid hac in parte dicendum de pensionibus?

Respondeo tamen, ut dictum sub initium quæst. præced. per promotionem ad Episcopatum vacent quoque pensiones, sicut ipsa beneficia, vacentque non nisi adepti pacificè possessionem, & secuta consecratione, aut lapsu trimestris ad consecrandum, ut dictum jam de ipsis, Garc. loc. cit. n. 25. ex Germon. illud tamen circa illas speciale, quod, etsi decerneretur juxta stylo curiæ, ut jam dictum, vacare beneficia, non facta expressè mentione de pensionibus, decretum illud se ad eas non extenderet; cum sit exorbitans, & pensio non sit beneficium; maxime cum sit diversa ratio quoad hoc in pensionibus & beneficiis; cum in beneficiis illud decretum fiat, ut beneficia statim possint à Papa provideri; quæ ratio cessat in pensionibus Garc. loc. cit. n. 27. quod si expressè quoque in illo decreto decerneretur vacare pensiones, de iis pariter ac de beneficiis loquendum est, quod vacent verè & effectualiter Garc. n. 28. juncto n. 29.

Quæstio 157. An, si cum promotus esset dispensatus, ut intra tempus à jure statutum non teneretur consecrari, sed ad annum v. g. differre consecrationem posset, durante illo tempore dispensationis vacent ejus beneficia?

Respondeo negativè Abb. n. 8. Butrio. n. 4. in c. cum in cunctis, de Elect. eò quod in dicto cap. secundum communem illius intellectum dicantur vacare beneficia promoti in Episcopatum in duobus casibus, nimirum si suscepta consecratio, aut tempus ad eam datum est elapsum, concurrente negligentia promoti; in casu autem hoc acceptæ dispensationis neutrum adit, neque consecratio, neque ejus neglectus. Respondentem negativè, Garc. loc. cit. nu. 14. Felix. in c. postulat. n. 13. l. m.

Umir. 6. de rescrip. Cosm. Baifus, & alii ab eo citati. Item Sanch. l. 8. de matrim. d. 1. nu. 24. apud eundem, & apud Laym. in cit. c. cum in cunctis. § cum vero electus. n. 5. sed ex alio fundamentis nimirum, quod licet dispensatio aliis sit stricti juris, adeoque non extendenda, comprehendere tamen debeat ea, quæ sunt accessoria, seu necessariò consecutura; adeoque ex eo, quod sublata consecrationis suscipienda obligatio sequatur necessario, sublata quoque ceteri beneficiorum vacationem.

2. Respondet sub distinctione alii cum Jo-And. & aliis in cit. c. cum in cunctis. apud eundem Laym. loc. cit. admittendo illud, si dispensatio illa facta à Papa motu proprio, secus si ad instantiam promoti, aut aliorum pro illo, quod dispensatio tunc censetur odiosa, ac proinde censenda non sit operari duo; nimirum relaxare legem accipiendæ consecrationis, & legem vacationis beneficiorum.

3. Respondet denique probabilis ipse Laym. præcendendo ab illo stylo curiæ, de quo *quæst. pr. c. ced. ab idem* absque dicta distinctione affirmativè, eò quod duo sint decreta, unum per se & principale, nempe ut vacent promoti beneficia; alterum accessorio & accidentariè, nimirum ut vacatio illa incipiat à tempore consecrationis, aut lapsus trimestris dati ad illam; adeoque licet hoc accessorium tollatur per dispensationem, non tamen ideo tollitur principale, utpote ab accessorio independens. Sed neque vacatio hæc dependet ex sola consecratione, aut ejus neglectu; sed ex ipsa quoque possessionis pacificæ afectione, si ponatur consecratio non esse subsecuta. Ac denique, quod non sit conveniens, ut deterior sit conditio Episcoporum, qui Ecclesiasticæ traditioni & Canonibus obtemperantes consecrationem accipiunt, quam eorum, qui quocunque præterito, postulatâ dispensatione, eam subterfugiunt.

Quæstio 158. An, quod dictum hucusque de promotis in Episcopum, quod vacent omnia ejus beneficia, locum quoque habeat in promotis ad Abbatiam, aliamve Prælaturam Ecclesiæ alicujus regularis vel secularis?

1. Respondet primò: Vacare omnia beneficia promoti ad Abbatiam regularem, adeptæ ejus possessione pacificâ, vel si per eum fuerit, quod minus eam adipiscatur. *Parif. l. 3. q. 1. nu. 95. Castrop. cit. §. 3. n. 7. Garc. loc. cit. c. 7. n. 1. citans pro hoc Hojed. p. 1. c. 6. d. n. 1. Zechum. de benef. c. 5. n. 4. Gigas. de penson. q. 58. n. 5. Selva. p. 1. q. 2. n. 49. &c. Idque, etiam si non fuerit benedictus. Garc. ibid. Parif. n. 96. citantes Oldr. conf. 14. Hojed. ubi ante. nu. 5. Rebuff. Gigas &c. Idem est de similibus Prælatibus Ecclesiarum Regularium, quocunque nomine vocentur, v. g. in Priore, Præposito; dum is est loco Abbatis, & est principalis prælatura in illa Ecclesiâ regulari, & in effectu est eadem dignitas. *Parif. loc. cit. nu. 100. & seq. citans plures. Castrop. loc. cit. Garc. loc. cit. nu. 5. citans Hojed. dicto c. 6. n. 2.**

2. Respondet secundò: idem esse de Abbatibus & prælatibus similibus secularibus. *Garc. n. 3. citans Hojed. ubi ante c. 5. nu. 2. Parif. nu. 99. modò tamen talis Abbas aut alius prælatus habeat in Ecclesiâ illa sua collegiata generalem, & omnimodam, & quasi Episcopalem jurisdictionem; ita ut verè dici possit illius sponfus & Pastor: secus enim esset in aliis Abbatibus secularibus, dum horum*

beneficia non magis vacant per adeptionem Abbatiz, quam aliarum dignitatum. *Garc. loc. cit. nu. 4. diceus ita videri usu & praxi receptum.*

Quæstio 159. Num eadem dicenda de promotis in Cardinalem?

Respondet: Negativè. imò de novo ei posse conferri beneficia, dum Episcopus non est, modo residentiam non requirant. *Laym. in c. Ecclesiæ, de elect. n. 1. Pirh. ad rit. de præb. n. 164. citans Abbatem in cit. c. Ecclesiæ, de elect. n. 3. Quòd si tamen beneficium est curatum, aut aliunde requirens residentiam, aut personatus, opus est dispensatione Papæ, ut retineri, aut de novo obtineri possit. Abb. Laym. Pirh. l. cit.*

Quæstio 160. An, & qualiter Episcopi, aliteriusve Prælatis translatis ad aliam Ecclesiâ, Ecclesiâ prior vacet ipso jure?

1. Respondet primò: Spectato jure communi per translationem prælati ad aliam Ecclesiâ, vacat prior ipso jure. *c. in apibus, 7. q. 1. §. translatis. c. quanto, de translatione Episcoporum. Castrop. loc. cit. n. 3. Gonz. gl. 15. no. 49. citans Rebuff. in pr. rit. requisit. ad collationem. n. 52. & Barb. juris Eccl. l. 3. c. 14. n. 25.*

2. Respondet secundò: hæc vacatio incipit etiam ante captam possessionem alterius Ecclesiæ. AA. idem. Quàmprimùm translatus in translationem sui consentit; alioquin enim Episcopus foret sponfus duarum Ecclesiarum, & committeretur adulterium spirituale. *Pirh. ad rit. de translatione. nu. 17. Vel etiam ante hunc ejus consentium; dum nimirum invitus in gravi & justa causa transfertur. Pirh. ibid. ubi etiam, quod aliud fit in inferioribus dignitatibus & beneficiis (puta talibus, vi quarum non est, & dicitur quis sponfus alicujus Ecclesiæ) à quibus si quis transferatur, vel potius promoveatur, priora beneficia ordinariè non vacant ante obtentam possessionem, & plenum jus Episcopalis dignitatis; quia in his cessat prædicta ratio; cum in illis non contrahatur matrimonium spirituale, à quo quis prius absolvi debeat.*

3. Respondet tertio: olim saltem non vacabat prior Ecclesiâ, priusquam expedirentur literæ apostolicæ super eâ translatione, ex quæ ostendit sint capitulo; cum tunc prius & non ante administrationem secundæ Ecclesiæ habeat Prælatus. *Castrop. loc. cit. Gonz. l. c. n. 49. & ead. gl. §. 2. n. 80. Barb. cit. n. 25. Idque juxta textum Extrav. injuncta. de Elect. inter communes. Addit etiam Castrop. nu. 4. debere hanc translationem esse fructuosam; cum, si Episcopatus, ad quem transfertur, sit ex solo titulo, nullius beneficii præhabiti vacationem inducat, citat pro hoc Nav. conf. 14. de elect. n. 3. Parif. l. 3. q. 1. n. 9. & 89. Garc. p. II. c. 6. n. 24. ubi tamen hi AA. plus non habent, quam quod dictum supra de promotis ad Ecclesiâs titulares merè, existentes in terris infidelium.*

4. Respondet quartò: Verum quidquid sit de hoc, hodie dum, etiam ante expeditionem litterarum literarum, videtur contingere dicta vacatio. Recitat siquidem *Barb. loc. cit. uti & in Collectan. ad c. 1. de translatione. n. 5. declarationem S. Congregationis Cardinal. de die 14. Decemb. 1624. quæ sic habet: S. Congregatio Cardinalium negotiis Episcoporum præposita, S. D. N. approbante censuit, Ec-*